

ЗАТВЕРЖЕНО

Наказ ректора Київського національного
університету імені Тараса Шевченка
23.12. 2024 року № 1093-32

ПОЛОЖЕННЯ

про Центр колективного користування науковим обладнанням «Мікроскопія та лазерна спектроскопія»

1. Загальні положення

1.1. Положення про Центр колективного користування науковим обладнанням «Мікроскопія та лазерна спектроскопія» (далі - Положення) розроблене відповідно до вимог ст.13 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» і визначає правові, організаційні та фінансові засади функціонування цього центру.

1.2. Центр колективного користування науковим обладнанням «Мікроскопія та лазерна спектроскопія» (далі – Центр) створений у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (далі – Університет) як структурний підрозділ Науково-дослідної частини відповідно до рішення Вченої ради Університету від 02 грудня 2024 року (протокол № 4). Діяльність Центру передбачає модернізацію наукової лабораторної бази та найбільш раціональне використання унікальних та вартісних наукових приладів/ обладнання вітчизняного або імпортного виробництва, інших об'єктів дослідницької інфраструктури в інтересах наукової спільноти України, підвищення якості освітнього процесу і рівня наукових досліджень, надання послуг замовникам на договірній основі.

1.3. Центр має власну назву та підпорядковується проректору з наукової роботи.

Повна назва українською мовою – Центр колективного користування науковими обладнанням «Мікроскопія та лазерна спектроскопія».

Абревіатура – ЦККНО МЛС.

Повна назва англійською мовою – Center for the Collective Use of Scientific Equipment «Microscopy and laser spectroscopy».

Абревіатура англійською мовою – CCUSE MLS.

Місцезнаходження Центру: м. Київ, проспект академіка Глушкова 4

Центр не є юридичною особою.

1.4. Центр у своїй діяльності керується чинним законодавством України, Статутом Університету, Колективним договором Університету, Правилами внутрішнього розпорядку, наказами Ректора, іншими нормативними документами та цим Положенням. У безпосередній діяльності Центру враховуються вимоги Закону України «Про наукову і науково-

технічну діяльність» і Постанови Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 796 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися закладами освіти, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності» (із змінами і доповненнями).

1.5. У складі Центру функціонують лабораторії:

- лабораторія «Передових оптичних матеріалів»;
- лабораторія «Сучасної мікроскопії»;
- лабораторія «Лазерної спектроскопії».

Їх діяльність регулюється Положеннями про них, які затверджуються ректором Університету. У структурі Центру можуть створюватися наукові групи, секції для виконання робіт за окремими тематичними напрямками.

1.6. Фінансове забезпечення діяльності Центру здійснюється за рахунок коштів, отриманих Центром як оплата за надання послуг з проведення досліджень і розробок з використанням наукового обладнання, та інших джерел, не заборонених законодавством.

1.7. На веб-сторінці Університету (<https://science.knu.ua/>) розміщується Інформація про:

- перелік, основні характеристики (тип/марка/параметри/рік випуску/інше) наукового обладнання, найменування балансоутримувача; перелік досліджень і розробок, що можуть бути проведені на науковому обладнанні;

- графік роботи Центру та розподіл часу використання наукового обладнання між замовниками; контактні дані осіб, на яких покладено обов'язки з координації надання Центром послуг з проведення досліджень і розробок;

- регламент доступу до наукового обладнання та користування ним;

- електронну форму заявки для проведення досліджень і розробок на науковому обладнанні; електронний репозитарій відкритих наукових (дослідницьких) даних;

- умови надання Центром послуг з проведення досліджень і розробок з використання наукового обладнання на платній основі; відомості про використання наукового обладнання, зокрема про установи, заклади вищої освіти, організації, які користувалися послугами Центру, дослідження і розробки, які проводилися (крім досліджень і розробок з обмеженим доступом), тривалість користування (днів або годин).

2. Мета, завдання і організація роботи Центру

2.1 Метою створення Центру є надання доступу до наукового обладнання для проведення досліджень і розробок вітчизняними та іноземними вченими відповідно до умов, визначених у регламенті доступу до

наукового обладнання та користування ним. До суб'єктів наукової та науково-технічної діяльності, яким можуть надаватися послуги Центру, належать наукові та науково-педагогічні працівники, студенти, магістри, аспіранти, ад'юнкти і докторанти, інші вчені, а також наукові установи, заклади вищої освіти, музеї, інші юридичні особи незалежно від форми власності, що мають відповідні наукові підрозділи, та громадські наукові організації.

2.2. Завданнями Центру є:

- сприяння реалізації державних цільових наукових і науково-технічних програм та наукових (науково-технічних) проєктів за визначеними пріоритетними тематичними напрямками наукових досліджень і науково-технічних розробок;
- залучення студентів, магістрів, аспірантів та молодих вчених з усієї України до науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт;
- проведення спільних і міждисциплінарних наукових досліджень з вітчизняними та іноземними науковими установами і закладами вищої освіти;
- сприяння міжнародному науково-технічному співробітництву.

2.3. Центр відповідно до покладених на нього завдань забезпечує:

2.3.1. належне надання послуг;

2.3.2. наявність кваліфікованого та компетентного персоналу, який забезпечує технічне обслуговування наукового обладнання, проведення регламентних та інших робіт на науковому обладнанні;

2.3.3. технічне обслуговування наукового обладнання, проведення регламентних та інших робіт на науковому обладнанні;

2.3.4. інформаційну, технічну, консультаційну, методичну, організаційну підтримку та супроводження регламентних та інших робіт на науковому обладнанні;

2.3.5. наявність плану проведення досліджень і розробок у Центрі та графіка його роботи (у разі наявності заявок на проведення досліджень і розробок);

2.3.6. наявність і дотримання регламенту доступу до наукового обладнання та користування ним;

2.3.7. наявність інструкції щодо користування науковим обладнанням;

2.3.8. відкритий доступ до наукових даних, що отримані за рахунок державних коштів, та їх повторне використання, якщо це передбачено умовами відповідних договорів про надання послуг Центром, крім обмежень щодо захисту персональних даних, інформації, прав інтелектуальної власності, національної безпеки;

2.3.9. належне управління даними досліджень і розробок (дані, що отримані під час проведення досліджень і розробок, повинні зберігатися, архівуватися протягом визначеного періоду, а також бути доступними для перегляду та повторного використання);

2.3.10 дотримання правил етичної поведінки та академічної доброчесності учасниками Центру;

2.3.11. дотримання принципу гендерної рівності та принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

2.3.12. захист інформації, авторських та інших майнових і немайнових прав замовників послуг Центру на отримані результати, якщо це передбачено умовами відповідних договорів про надання послуг Центром на замовлення суб'єктів наукової та науково-технічної діяльності, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, інших установ і організацій незалежно від форми власності.

2.4. Умови доступу до наукового обладнання Центру та користування ним, як працівниками Університету, так і іншими закладами вищої освіти, науковими установами та іншими організаціями, визначаються регламентом, який затверджується ректором Університету.

2.5. Діяльність Центру розглядається не менше одного разу на рік на засіданні Науково-технічної ради Університету. У загальному річному звіті Університету з наукової діяльності дані про роботу Центру та її відповідність Стратегії розвитку Центру (додаток 2) надаються керівником центру.

2.6. У випадку незадовільної роботи Центру Науково-технічна рада Університету може порушити питання про зміну керівника центру або закриття Центру.

3. Матеріально-технічна база

3.1. Наукові прилади та обладнання Центру перебувають на балансі Університету. Перелік базового обладнання, яке використовується Центром на час його створення наведено у додатку 1. У подальшій діяльності Центру нове обладнання, придбане або передане у тимчасове користування для потреб його функціонування, закріплюється за ним наказом ректора або проректора, на якого покладені обов'язки щодо координування діяльності Центром.

3.2. Центр у своїй діяльності використовує матеріально-технічну базу структурних підрозділів Університету.

3.3. Контроль за цільовим використанням майна Центру здійснюється керівниками структурних підрозділів Університету, на балансі яких знаходиться обладнання, а його збереження – матеріально-відповідальними особами, що призначаються у встановленому порядку.

4. Управління та кадрове забезпечення

4.1. Обов'язки щодо керівництва Центру покладаються наказом ректора Університету за поданням проректора з наукової роботи на одного із співробітників, які працюють у структурних підрозділах Університету

відповідно до штатного розпису. Центр очолює керівник, який призначається на посаду шляхом укладення з ним трудового договору.

4.2. Керівник Центру має знати Конституцію України; закони України; акти Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України щодо освітньої галузі; накази та розпорядження Міністерства освіти і науки України; інші законодавчі та нормативно-правові акти з питань наукової і науково-технічної діяльності; правила внутрішнього розпорядку, правила і норми охорони і безпеки праці, пожежної безпеки.

4.3. Особа на яку покладено обов'язки керівника повинна мати вищу освіту освітньо-кваліфікаційного рівня (магістр, спеціаліст), наукову ступінь (доктор наук, кандидат наук), стаж наукової, науково-педагогічної роботи, що відповідають науковому напрямку діяльності Центру, не менше п'яти років.

4.4. Права і обов'язки працівників (керівника та операторів) Центру визначаються чинним законодавством України, Статутом, Правилами внутрішнього розпорядку і відповідними посадовими інструкціями.

4.5. Керівник Центру:

- здійснює керівництво роботою Центру, несе персональну відповідальність за організацію діяльності Центру;
- організовує діяльність Центру, в тому числі щодо взаємодії із суб'єктами надання послуг, вживає заходів до підвищення ефективності роботи Центру;
- має право вносити засновнику Центру пропозиції щодо внесення змін до штатного розпису та структури Центру;
- координує діяльність працівників Центру, контролює якість та своєчасність виконання ними обов'язків;
- організовує інформаційне забезпечення роботи Центру, роботу із засобами масової інформації, визначає зміст та час проведення інформаційних заходів;
- сприяє створенню належних умов праці у Центрі, вносить засновнику Центру пропозиції щодо матеріально-технічного забезпечення Центру;
- забезпечує навчання працівників Центру;
- здійснює інші повноваження, передбачені законодавством та Положенням про Центр.

4.6. Доступ до роботи з науковим обладнанням надається операторам Центру, які попередньо пройшли відповідне навчання та тренінги. Правила роботи з науковим обладнанням внесені до інструкції щодо користування науковим обладнанням та встановлюються керівником Центру відповідно до технічного паспорту наукового обладнання. Перелік операторів наукового обладнання, яке віднесено до Центру затверджує ректор Університету або проректор, на якого покладені обов'язки щодо координування діяльності Центру.

4.7. До обов'язків оператора входить:

- дбайливо ставитися до наукового обладнання
- мати кваліфіковані знання для роботи на відповідному обладнанні, вміти на ньому працювати;
- за необхідністю надати потрібну консультацію стосовно роботи на даному обладнанні;
- разом з замовником повинен попередньо узгоджувати підготовчі етапи вимірювання (характеристики зразків, витратних матеріалів, тощо);
- разом із керівником і замовником узгоджує методи вимірювання, графіки проведення робіт, форми подання результатів випробувань;
- вести робочий журнал, де реєструється час використання наукових приладів, обладнання, об'єктів інфраструктури.

4.8. Обов'язки операторів Центру покладаються на співробітників, які працюють у структурних підрозділах Університету відповідно до штатного розпису, перелік яких затверджується ректором або проректором, на якого покладені обов'язки щодо координування діяльності Центром. За додаткові функціональні обов'язки операторам Центру встановлюється надбавка до основного окладу.

5. Порядок надання послуг

5.1. Заклади вищої освіти, наукові установи та організації України, які мають потребу в проведенні досліджень на науковому обладнанні Центру (далі - замовники), подають у письмовому або електронному вигляді на ім'я проректора з наукової роботи заявку, підписану керівником організації-заявника, у якій надається інформація з обґрунтуванням необхідності використання відповідного обладнання/приладу/об'єкту дослідницької інфраструктури, кількість годин, строки та види досліджень, проведення яких потребує використання наукових приладів і обладнання Центру, участі замовника у виконанні міжнародних, вітчизняних наукових проєктів (грантів, угод).

Послуги з використання наукового обладнання Центру для потреб структурних підрозділів Університету надаються безкоштовно. Оператори приладів не забезпечують замовників витратними матеріалами, реагентами, надання яких відшкодовується замовниками згідно з кошторисами витрат за відповідними науковими проєктами або врегульовується шляхом укладання договору на проведення досліджень.

5.2. Керівник Центру у максимально короткий термін розглядає заявку та приймає рішення щодо можливості її забезпечення Центром, разом оператором відповідного обладнання визначає графік роботи та час використання окремих наукових приладів/обладнання, встановлює необхідну кількість робочих змін на робочий день з урахуванням режиму роботи наукових підрозділів і потреб вчених Університету у використанні наукових приладів/обладнання.

5.3. Платні послуги з використання наукового обладнання / об'єктів дослідницької інфраструктури Центру для забезпечення потреб інших замовників надаються згідно з чинним законодавством України.

5.4. При опублікуванні результатів здійснених у Центрі вимірювань/досліджень у вигляді статей, тез, монографій, дисертацій, звітів, іншого інформаційного матеріалу замовник має вказувати назву Центру, назву приладу та іншу інформацію, необхідну для висвітлення методики досліджень.

6. Прикінцеві положення

6.1. Створення, реорганізація та ліквідація Центру відбувається на підставі рішення Вченої ради Університету та затверджується наказом ректора Університету.

6.2. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситись наказом ректора за рішенням Науково-технічної ради Університету.

6.3. Положення про Центр затверджується і вводиться в дію наказом ректора Університету.

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з наукової роботи

Ганна ТОЛСТАНОВА

Начальник юридичного відділу

Ірина САЛЕНКО

Начальник НДЧ

Олег НЕДИБАЛЮК

